

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

kreditinstitutionerne være til at forhøje belåningen. For dem, der bor i de gamle lejligheder, er der også en interesse i, at lejerne hæves i en sådan udstrækning, at de derved kan opnå en bedre vedligeholdelse. Jeg tror nok, at er der noget, der kan få dem, der bor i de gamle lejligheder, til at synes, at det kan måske være meget fornuftigt med lejeforhøjelser, er det det, at de samtidig har fornemmelsen af, at nu får de deres lejligheder gjort i stand, husene, trappegangene o. s. v. Vi har alle set eksempler på, at gode ejendomme så at sige forfalder. Det er en samfundsinteresse at få dette rettet op. Jeg nævner også al den hokusfokus, der bliver lavet fra enkelte grundejeres side for at udnytte den frihed, loven hjemler dem til at modernisere og forhøje lejen, så den bliver ganske urimelig i forhold til den gamle leje.

Derfor finder jeg det godt, at folketinget i ministerens forslag har fået et udgangspunkt for forhandling. Jeg er enig i, at der bør være visse etaper, og jeg forstår, at det var de sidste to ærede ordførere også. Om så ministerens forslag indeholder de rigtige satsler og angiver det rigtige tempo, eller om man overhovedet kunne finde andre veje frem, må naturligvis overvejes i udvalget. Det er vigtigt at få begyndt, og det vil også, af hensyn til de mange lejere i de gamle lejligheder være rimeligt at gå forsigtigt tilværks for ikke at gribe uheldigt ind i mange menneskers forhold.

Ministeren skønner, således som det er fremhævet her allerede nogle gange, at de gamle lejligheder gennemgående vil kræve 20—25 pct.s forhøjelse i forhold til 1939-lejen, for at de kan blive tilfredsstillende vedligeholdt, men han vil kun give grundejerne 17½ pct. af de 30 pct.s forhøjelse under henvisning til, at når lejen engang bliver givet fri, vil grundejerne antagelig få en fortjeneste. Jeg føler mig ikke helt overbevist om, at det er en rimelig betragtning, navnlig da man ikke har sikkerhed for, at denne frihed kommer, eller i alt fald ikke sikkerhed for, hvornår den kommer. At det offentlige får en vis del af den forhøjede husleje, finder jeg rimeligt, men om lovforslaget fastsætter den rigtige relation mellem det, grundejerne skal have, og det, det offentlige skal have, det må der

ses nærmere på. Jeg er, som jeg allerede har nævnt, ikke så sikker på, at grundejerne får, hvad der er rimeligt, og jeg er heller ikke så sikker på, at alle de gamle bygninger med de procenter, der er nævnt i forslaget, faktisk vil få den både af lejerne og af samfundet ønskede vedligeholdelse. Jeg forstår udmærket, at ministeren, når der tilstræbes en formindskelse af spændingen mellem de forskellige huslejeniveauer, også søger at gribe det an fra oven, således at der kan blive tale om nedsættelse af lejen i de dyre lejligheder. Jeg tager forbehold overfor de regler, der her er foreslået, og forbehold overfor, om man bør gå ned til 1950-niveauet.

Forslaget forudsætter, at alle restriktioner skal bortfalde i 1963 og derefter kun de almindelige regler om kontraktforhold mellem ejer og lejer fra 1937-loven gælde. Om det sker, om dette lovforslag baner vejen derfor, det er noget andet. Tiden må imidlertid allerede nu være kommet til visse lempelser, og det erkender forslaget, men lempelserne går heller ikke efter min mening vidt nok. Specielt hvad tofamilieshusene angår, kender vi alle tilfælde, hvor det føles urimeligt for ejeren, der selv bebor den ene lejlighed, at han ikke kan sige lejeren op. Jeg tænker ikke så meget på de tilfælde, der har været fremhævet af de to sidste ordførere, at ejer og lejer ikke kan enes, men jeg tænker navnlig på det også meget hyppige tilfælde, at børnetallet stiger eller børnene vokser til og ejerens lejlighed derfor ikke mere byder familien tålelige forhold; tofamilieshusene indeholder jo i reglen kun mindre lejligheder. Det er med tilfredshed, jeg ser, at forslaget foreslår, at opsigelse skal kunne afgives med et års opsigelsesvarsel til et vist tidspunkt, men ikke med tilfredshed, at dette tidspunkt først er sat til tidligst 1. januar 1957. Jeg er enig med det ærede medlem hr. Lorentzen og det ærede medlem hr. Aksel Møller i, at der måtte være grundlag for at sætte dette tidspunkt til 1. januar 1956. Jeg mener, at boligbyggeriets omfang i forbindelse med de særlige forhold, der gør sig gældende, hvor ejeren bebor den ene lejlighed, begrunder, at man går hurtigere til værks, men jeg mener tillige, at indenfor denne periode, indtil man kan frigøre sig med et års varsel til denne dato,